

СИЛАБУС КУРСУ «ІНФОРМАЦІЙНО-ПОШУКОВІ СИСТЕМИ І БАЗИ ДАНИХ»

Ступінь вищої освіти - бакалавр

Освітньо-професійна програма: **Право**

Галузь знань: **08 Право**

Спеціальність: **081 Право**

Компонент освітньої програми – вибіркова дисципліна

Рік підготовки – 2 рік, семестр - 3

Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Дні занять: згідно з розкладом

Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу - **Кузик Василь Миколайович**, викладач ЦК інформатики та комп'ютерних дисциплін, викладач-методист

Контактна інформація - infotern@gmail.com

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна **«Інформаційно-пошукові системи і бази даних»** спрямована на формування у здобувачів вищої освіти фахових компетентностей щодо здатності використовувати інформаційні та комунікаційні технології, різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин, бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

Предметом вивчення є юридичні системи і технології; концепція інформатизації в Україні; пошук правової інформації в Інтернеті; інформаційні системи органів юстиції, прокуратури, внутрішніх справ; використання програмного забезпечення для автоматизації електронного документообігу в установах юриспруденції; системи автоматизації підготовки та управління юридичними документами; використання баз та банків даних в юридичній діяльності; використання технологій штучного інтелекту в юриспруденції.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів необхідної фахової спроможності практичного застосування знань, умінь та навичок з використання сучасних інформаційно-пошукових систем та баз даних в юридичній діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість годин (аудит./ самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
32/64	Змістовий модуль І. Правова інформація та інформаційно-правові системи		
2/8 Л1	Тема 1. Юридичні системи і технології. Концепція інформатизації в Україні	Знати поняття юридичної системи, розвиток інформаційних технологій, вміти аналізувати концепцію інформатизації в Україні.	Питання, презентаційні проекти

Кількість годин (аудит./самост.)	Тема	Результати навчання	Форми контролю
4/8 Л2, ПР1	Тема 2. Пошук правової інформації в Інтернеті	Знати засоби та типологію методів пошуку інформації, вміти користуватися технологією пошуку з використанням пошукових систем; застосовувати набуті знання основ пошуку та мови запитів пошукової системи Google.	Питання, тестові завдання
4/8 Л3, ПР2	Тема 3. Пошук правових документів на вебпорталі Верховної Ради України	Знати призначення та основні принципи побудови інтегрованої системи інформаційно-аналітичного забезпечення (СІАЗ) законотворчої діяльності Верховної Ради України; застосовувати набуті знання при пошуку відповідної інформації.	Захист міні-проектів, питання,
8/16 Л4, Л5, ПР3, ПР4	Тема 4. Інформаційно-правові системи України	Вміти працювати з юридичною онлайн платформою LEX, інформаційно-правовими системами зарубіжних країн; застосовувати набуті знання при пошуку відповідної інформації.	Питання, тестові завдання
6/8 Л6,Л7, ПР5	Тема 5. Інформаційні системи органів юстиції України	Знати мету створення та структуру інформаційної системи Міністерства юстиції України, концепцію створення реєстрів Міністерства юстиції України; знати основні Єдині та Державні реєстри Міністерства юстиції України; вміти працювати з Єдиним державним реєстром судових рішень, реєстром обтяжень рухомого майна, Єдиним державним реєстром атестованих судових експертів, Єдиним державним реєстром осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, Єдиним реєстром нотаріусів України; застосовувати набуті знання при пошуку відповідної інформації.	Питання, практичні завдання/задачі
4/8 Л8, ПР6	Тема 6. Інформаційні системи органів прокуратури	Знати мету створення корпоративної інформаційної системи органів прокуратури України, Інформаційні зв'язки з іншими системами державних установ; застосовувати набуті знання при пошуку відповідної інформації.	Питання, практичні завдання/задачі
4/8 Л9, ПР7	Тема 7. Інформаційні системи органів внутрішніх справ	Знати проблеми і концепція розвитку інформаційних систем органів внутрішніх справ України, класифікацію та характеристику обліків, що ведуться у Міністерстві внутрішніх справ України, вміти аналізувати оперативно-розшукові обліки. Знати призначення, структуру, характеристику, порядок функціонування ІС; застосовувати набуті знання при пошуку відповідної інформації.	Захист міні-проектів, модульний контроль
18/36	Змістовий модуль 2. Інформаційні технології та бази даних		
4/8 Л10, ПР8	Тема 8. Застосування Комплексне використання програмного забезпечення для автоматизації електронного документообігу в установах юриспруденції	Знати поняття автоматизації електронного документообігу, структуру, принципи створення системи інформаційного та програмного забезпечення підрозділів національної поліції для автоматизації електронного документообігу; вміти аналізувати комплексне використання таких систем.	Питання, практичні завдання/задачі
4/8 Л11, ПР9	Тема 9. Системи автоматизації підготовки та управління юридичними документами	Знати системи автоматизації діловодства та документообігу, системи автоматизації ділових паперів, вміти конфіденційно користуватися електронною поштою, застосовувати упровадження і зв'язування об'єктів між документами різних типів.	Захист міні-проектів, питання, тестові завдання
6/12 Л12, ПР10, ПР11	Тема 10. Використання баз та банків даних у юридичній діяльності	Знати поняття, основні елементи реляційних баз даних, правила роботи з базами даних органів юриспруденції, застосовувати набуті знання при вирішенні практичних задач.	Реферати-повідомлення
4/8 Л13, ПР12	Тема 11. Використання технологій штучного інтелекту в юриспруденції	Знати можливості використання технологій штучного інтелекту в правоохоронній діяльності, вміти використовувати інформаційні технології при здійсненні адвокатської діяльності та нотаріату; застосовувати технології штучного інтелекту в юридичній галузі.	індз, модульний контроль

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр II

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень	16 тиждень	17 тиждень
Лекції	Л1, Л2		Л3	Л4	Л5		Л6, Л7		Л8	Л9	Л1 0		Л1 1	Л1 2		Л1 3	
Практичні заняття		ПР 1	ПР 2		ПР 3	ПР 4		ПР 5	ПР 6		ПР 7	ПР 8	ПР 9		ПР 10, ПР 11		ПР 12
Контроль знань											МК 1				ІН ДЗ		МК 2

Л1 - лекції

С1 - практичне заняття по темі 1

МК1 - модульний контроль 1

ІНДЗ - індивідуальне навчально-дослідне завдання

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентнісного навчання.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами навчальної дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на **практичних заняттях** у формі виконання практичних робіт, розв'язування практичних задач, міні-дискусій, представлення міні-проектів.

При підготовці до практичних занять студент опрацьовує теоретичні питання відповідно до плану заняття, звертаючи увагу на вимоги щодо оформлення (складання таблиць, діаграм, схем, глосаріїв, конспектів, виконання вправ, розв'язуванні задач тощо). Інформаційними джерелами для здобувачів освіти є конспект лекцій та наведений у навчальних матеріалах перелік рекомендованої літератури щодо кожної теми. За наявності серед завдань практичного заняття підготовки реферату – робота здобувачів освіти полягає у підготовці належно оформленого реферативного дослідження та публічного представлення його результатів.

На практичних заняттях передбачається формування навичок застосування інформаційних технологій до конкретних обставин. При виконанні практичних робіт, розв'язуванні задач враховується:

1. Розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються.
1. Вміння застосовувати сучасні технології, спеціалізовані програмні системи для вирішення юридичних завдань.
2. Вміння здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет, інформаційно-пошукових системах та базах даних.

3. Знати структуру, принципи роботи та складові пошуку відповідної інформації в юридично-правових системах.
4. Вміння використовувати єдині, державні та інші реєстри для пошуку правової інформації.
5. Обізнаність з основною (обов'язковою) та додатковою літературою з питань, що розглядаються.
6. Вміння подання структури, логіки, стилю викладу матеріалу у звітах з практичних робіт.
7. Вміння обґрунтовувати власну позицію у вирішенні практичних та проблемних питань щодо застосування тих чи інших інформаційно-пошукових систем, єдиних, державних реєстрів, баз даних та здійснювати узагальнення інформації, отриманої з пошуку відповідної інформації.

Формування практичних навичок базується на розв'язуванні практичних завдань, виконання практичних робіт та рівня теоретичних знань, то на практичних заняттях може здійснюватися поточний контроль у формі тестового опитування.

У процесі практичного заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, вільно володіти професійними термінами, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати, правильно застосовувати інформаційні технології на практиці та приймати власні рішення у невизначених ситуаціях.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до практичних занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках.

Терміни проведення різних форм занять наведені у схемі вивчення дисципліни.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками тлумачення і застосування їх на практиці.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів, підготовки презентаційних матеріалів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до **Положення про порядок рейтингового оцінювання знань (освітніх досягнень) здобувачів вищої освіти**

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль,*
- *модульний контроль,*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- усне опитування - передбачає розгорнуту відповідь студента на оцінку; він повинен самостійно пояснити вивчений матеріал, довести наукові положення, навести власні приклади;

- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- письмове опитування - з'ясування в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з тем дисципліни, визначення їх якості - правильності, точності, усвідомленості, вміння застосувати знання на практиці;
- виконання практичних робіт - передбачає з'ясування ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з тем дисципліни щодо практичного характеру вирішення поставлених завдань;
- тестова перевірка як один із видів письмового опитування - передбачає визначення рівня сформованості знань і вмінь з певної теми дисципліни за допомогою тестів відкритої і закритої форм;
- вирішення ситуативних завдань (кейсів) - проводиться з метою об'єктивного з'ясування спроможності студентів інформаційні технології та їх правові норми, до конкретних життєвих ситуацій, перевірки професійних компетентностей із прийняття рішень в умовах невизначеності.

Ключовими формами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- індивідуальна перевірка - проводиться щодо конкретних студентів і має на меті з'ясування рівня засвоєння студентом знань, умінь і навичок, рівня формування професійних компетентностей;
- фронтальна перевірка - форма контролю, що спрямована на з'ясування рівня засвоєння студентами програмного матеріалу за порівняно короткий час. Вона передбачає короткі відповіді з місця на короткі запитання або письмову роботу;

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають як і перевірку теоретичних положень курсу, так і розв'язування практичних завдань.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) студенти виконують самостійно під керівництвом викладача. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, практичних занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

Підсумковий контроль проводиться у формі **екзамену** - засвоєння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатності комплексно та творчо використовувати накопичені знання та уміння, формувати власне ставлення до певної проблеми, обґрунтовувати свою фахову позицію тощо. Завдання екзамену містять тестові завдання для перевірки теоретичних знань та практичну складову, задачу практичного спрямування з розгорнутою відповіддю.

Оцінювання екзамену здійснюється відповідно до встановлених критеріїв, які забезпечують перевірку теоретичної (шляхом тестових питань) та практичної підготовки (розв'язування практичного завдання) здобувача освіти.

Основними критеріями оцінювання **тестової складової екзамену**, що характеризують рівень компетентності здобувача освіти, є:

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни;
- характер відповідей на поставлені питання, що мають вибрати правильну відповідь (достовірність, чіткість, логічність, послідовність, аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки);

- уміння аналізувати дані, які здобуті з інформаційно-пошукових систем та баз даних та інтерпретувати на основі них юридичні документи.

Практична складова екзамену полягає у перевірці вмінь розв'язування практичної задачі, зокрема навичок самостійного аналізу ситуацій з застосування принципів роботи з інформаційно-пошуковими системами і базами даних.

Під практичною задачею з дисципліни «Інформаційно-пошукові системи і бази даних» розуміємо завдання з пошуку інформації при роботі з інформаційно-пошуковими системами, базами даних в галузі юриспруденції, у процесі інтерактивної роботи з якою студенти повинні проявити фахові компетентності застосування теоретичних фахово-значущих знань, провідних способів фахової діяльності різного ступеня загальності, зокрема вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних, комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.

Основними критеріями оцінювання практичної задачі є:

- рівень навичок роботи із інформаційно-пошуковими системами та базами даних;
- вміння давати власну правову оцінку конкретних фактичних обставин;
- досягнення належного рівня обґрунтування власної оцінки фактичних обставин.

ТАБЛИЦЯ
розподілу балів за підсумковими контрольними заходами
та відповідними ваговими коефіцієнтами

	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підс. мод. контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4 (екзамен)	Підсумкова оцінка
Вагові коефіцієнти, %	40	20	10	30	100
Розрахунок оцінки в балах	85	85	90	80	84

Приклад розрахунку підсумкової оцінки в балах:

$$O = 85 \cdot 0,4 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 + 80 \cdot 0,3 = 84$$

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ.

Здобувач освіти повинен дотримуватись [Правил внутрішнього розпорядку Коледжу](#) та відвідувати заняття згідно з розкладом. Очікується, що студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, які передбачено у межах курсу.

Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача. Роботи (ПМК, ІНДЗ), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

ПОЛІТИКА ЩОДО АПЕЛЯЦІЙ.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються [Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів](#). Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до [Положення про порядок ліквідації](#)

академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

У Коледжі академічна доброчесність регулюється Положенням про академічну доброчесність та передбачається за замовчуванням. Це означає, що усі здані роботи є результатом розумової праці студента, їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв), втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політики Коледжу та документи щодо академічної доброчесності (як інституційного, так і загальнодержавного значення) наведені на сторінці Коледжу [АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ](#).

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

1. Заплотинський Б. А. Інформаційні технології в юридичній діяльності : посібник / Б. А. Заплотинський. – Київський інститут інтелектуальної власності та права НУ “Одеська юридична академія”, кафедра інформаційно-аналітичної та інноваційної діяльності, 2018. – 108 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/70fe016f-5d60-4cd4-bedb-80ae8597a12a/content>.
2. Інформаційне забезпечення юридичної діяльності: підручник / В.Б.Вишня [та ін.] ; за заг. ред. В. Б. Вишні. - Дніпро : ДДУВС, 2018. - 228 с. URL: <http://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/3718>.
3. Тупкало В. М. Використання інфокомунікаційних технологій в юридичній діяльності : навч. посібник / В. М. Тупкало, Б. А. Заплотинський, І. М. Аверічев ; Київський інститут інтелектуальної власності та права НУ “ОЮА”. - К.: 2020. - 164 с.
4. Виганяйло С. М. Інформаційне забезпечення професійної діяльності : навч. посіб. / С. М. Виганяйло. – Харків : ХНУВС, 2021. – 108 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/549dfe95-8413-4acd-b5b8-2cdea844c99e/content>.
5. Інформаційні системи та технології : підруч. / кол. авт. ; за заг. ред. д.т.н., проф. В. Б. Вишні. Дніпро : Дніпроп. держ. унт внутр. справ, 2021. 280 с.
6. Інформаційні технології : підруч. / В. Б. Вишня, К. Ю. Ісмайлов, І. В. Краснобрижний, С. О. Прокопов, Е. В. Рижков. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 492 с.
7. Сучасні інформаційні технології в юридичній діяльності: навчальнометодичні рекомендації для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» у галузі знань 08 «Право» спеціальність 081 «Право» /уклад. Г.В. Форос. Одеса: ОДУВС, 2023. 27 с.